

Előfizetési feltételek:

Egy évre 10.— Pengő
Hat óra 5.— Pengő
Három óra 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ara: 20 fillér

Hirdetések: díjszabás szerint. Gyakori hirdetések és felvétel összeköttetésben álló hirdető irodák árengedményben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
Kéziratok vissza nem adatnak
Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNEL
Főmunkatárs: Dr. KERSEK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetéseket és a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük küldeni
Felelős lapkiadó: HORATSIK PÁL

Törvénybe foglalt érdemek

(B. É.) Gróf Teleki Pál miniszterelnök törvényjavaslata, amelyben Horthy Miklós Magyarország kormányzója érdemeit felsorolja, minden idők, örök magyar emlékeként törvénybe cikkelyezett. Ez a legmagasabb, alkotmányos dekorum, amit a népképviselő háza és a Felsőház egyhangúan magáévá téve, Horthy Miklós huszestendőrs országglását törvényerőre emelvény, kifejezi az egész magyar nemzetnek mély hódolatát, tiszteletét és szeretetét azzal a férfival szemben, aki a legelső közöttünk s akit, amíg magyar él, a hála érzete fog övezni.

Az egész magyar nemzet komoly készülődéssel sietett március elsejének megünneplésére, amikor husz esztendőre lépünk annak a nagyjelentőségű mozzanatnak, hogy kormányzót választottunk magunk közül. S amikor legerényebben folytató a tervezgetések s a felemelő alkalom nagyszerű megünneplésének programjához hordtuk össze gondolatainkat, megjelent a legfelsőbb kézirat, gróf Teleki Pál miniszterelnökhöz intézve, amelyben a kormányzó elhárította magától a hangos ünneplést, hivatkozva a komoly időkre, de bizalmát lejezte ki a Gondviselésben, hogy megjön még az ünnepeknek is az idejük.

Az egész magyar nemzet nagy megilletődéssel fogadta a kormányzó kéziratát, amelyet a lapok fascimilében közölték. A legfelsőbb kézirat azonban nem titotta meg azt, hogy az ország ragaszkodása a kormányzó iránt más formában meg ne nyilvánuljék. A husz esztendőrs országglás megünneplése a egész országban mélyeségs bennsőséggel zajlott le. Az ünnepeken visszaemlékeztünk azokra az időkre amikor az ország egy súlyos háborus összeomlás következtében a teljes züllés martaléka lett. Alig érte még a magyar nemzetet a megálázatásnak oly nagy szegylene, mint a háborus összeomlása után, amikor már-már ugy látszott, hogy sikerül letörölni a Duna-Tisza közéről egy nagymultu nemzetet. S ki tudja, nem következett volna e el „a nagyszerű halál” ideje ha nem érkezék élünkre Horthy Miklós, aki valóban a sir széléről ragadta vissza nemzetét.

Erős magabizó, hivatott léleknek kellett felráznia a szunyadó ma-

Dr. Rápolti-Nagy Tibor :

MAGYARORSZÁG ÉS KÖZÉPEURÓPA

Minden nemzet létérdekei szomszédaiból kótnak. A szomszédokkal való jó vagy rossz viszony az állam egész létere döntő befolyással van.

Magyarország Európa szivében fekszik és középpontjában Középeurópának is. Ha észszeljük hasáns szomszédait, megkapjuk Középeurópát. Az emberi műveltség földrésznék középpontja természetesen nem áll egyedül érdekeivel: szükségszerűen érdeklődik iránta észak, kelet, dél, nyugat. Áll ez Középeurópra, áll Magyarországira is, így volt múltban, így van a jelenben és így lesz a jövőben.

A múltban népünk nem egyszer teljesített történelmi hivatást. A legelső akkor, amikor Ársziából a Duna-Tisza közére jött, hogy négy évszázad elmultával saját testével megállítsa tatár fajstevéreit megmentse a Kelet veszedelmétől nyugatot. Két évszázaddal később a töröktől mentette meg Európa államait. Ha Ársia felől akár északkelet, akár délkeleti irányból hódítás indult, leigázott minden előtte levő nemzetet, de a magyar nál mindig megállt. A magyar nép mindig megfelelt nagy történelmi feladatsánsnak.

Történelmi hivatást teljesített népünk a világháborus előtt, amikor mintája volt a nemzetiességi állam tökéletes fejódásének, de akkor is, mikor a világ csodálatát nyerte meg a trianonutáni lépéspróból összeszorított fogakkal kitértölé építöl munkáival elért felemelkedésével. De történelmi hivatást teljesít ma is, amikor az új világégs rémei köztöl higgadtan néz a jövő elé. Mindezt népünk leginkább szomszédeivel kapcsolatban élte át, tehát szerves és éltető része volt Középeurópának.

A világháborus előtt hazánk zökölletes gazdasági egységs volt, melyet azokban egvségére való tekintet nélkül felosztottak Párisban. Következésképpen lett ennek, hogy közel két évtizedre tökre tették hazánkat, de csakis állandó nyugati pénz és észbali támogatással tudták fenntartani a legtipikusabb utódállam, Csehszlovákia egységsát is.

Minden, ami Trianon előtt hazánkat szomszédival összekapcsolta, Trianonban megsemmisült. A mai helyzet kialakulása 1918-ban kezdődik.

Hosszu ideig farkasszemtel néztünk azoknak, akik tagjainkon osztottak és semmiméi kapcsolatot fel nem vettünk velük. S szomszédaink három ódálról szegaztek szuronny a Kis Entente szövetségében. Majd jötték államférfiak, akik utat találtak a hódítólódhoz. Legtermészetesebb barátunk, leigázott szövetsé-

gesünk, Németország volt, később népünk barátokat talált Angliában és O szországban, megerődtek régi szálaink a lengyelekkel, míg Ausztrával rési sorsközösségs tartott össze. Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia azonban, érthető okokból körlehetetlen el-lenségeink voltak.

Hazánk Középeurópával kapcsolatos viszonyza az utóbbi két év alatt szemfényvesztészerűen változott át. E változás egyik szakát ma éljük át, s a mai helyzet tényálladaka hihetetlenül fontos.

Helyzetünk geriacza a belső politikai egységs és higgadt külpolitika. Szomszédaink néprejzölés és politikai világnézetégs kevésbé egvségsesek náunk, és ez oly helyzeti energiánk, melyet minden áldozat árán meg kell tartani; és ennek érdekében szükségs, hogy a jelenlegi kormányzat tapintattal, de ha kell, ököllel szerjeze le mindszoktat, akik az egységs és nemzeti összetartás megromtöl bármely esztözzel: félre kell tenni minden egyéni érdeket a nemzet jövőjs érdekében! Belső egységs erő mellett nézzünk most Középeurópra.

Nyugati szomszédunk a Német Birodalom. Belső egységsől és politikai überötöl duzszadó állam, amely szomszédaival nézeteit rövid politikai próba után fegyverekre bizza. Közölük nem egy politikai differencia létszazata volt és van ma is: Ausztria annektálása, Lengyelország és Szlovákia kérdése. Ausztria barátunk volt, amelynek önállósága felódított egy másik barátunk hatalmában. A differencia csupán látszat volt, mert tulajdonképpen közvetlen szomszédai létünk gazdasági partnerneknek és külpolitikánk részleges párhuzamának. Lengyelország kérdésében részvétellese semlegeségselt kellett produkálnunk, — elismervény a danzig kérdést a két ország belügyének. Politikai vagy gazdasági hátrányt nem szenvedtünk, csupán érzelmi megrendüléseink voltak amit a politikába belevinni tilos. A differencia itt is csak látszólagos.

Szlovákia kérdése bonyolult és kényes. Minden tollvonás bizonytalan ebben a kérdésben, ahol három érdek áll. Németország nyilván a csehszlovák tömb megtörése és Lengyelország idegibe nyuló érdekei miatt saját irányítása mellett önállósulni engedett egy önállóságra nem praedestinált, de jobb sorsra érdemes népet, melyhez nem kötik történelmi tradíciók, sem pedig gazdasági érdekek, csupán időleges politikai szükség. Magyarországot egy évszázad tradíciója inkább Szlovákia, mint hazánk érdekében álló gaz-

gyar érzést s Horthy Miklós iránymutatása mellett, a helyes utra térünk. Nagy és örök érdeme lesz a magyar nemzetnek a legszélesebb választói jog alapján összeült nemzetgyűlés által nyilvánított akarata, hogy Horthy Miklósban egy világszerte ismert s kiváló hadvezér, kemény katonát választott a kormányzói székre. Ha ez a választás érdemtelten személybe helyezte volna az ország bizalmát, pusztulásunk fel-

tartóztathatatlan lett volna. De csakhamar kitűnt, hogy a katonai erények mellett az államférfiai bölcsesség is megadatott a mi kormányzóinknak. Az ország vezetőit, az egymást követöl miniszterelnököket és minisztereket, tehát az ő felelős munkatásait az időkhöz mért legjobb judiciummal választotta meg. Így történhetett, hogy a magyar politikai élet az elmúlt husz esztendő alatt sem külpolitikai, sem

belföldi irányvezetésben komoly töréseket nem szenvedett. Különösen külpolitikai téren egyenes a mi utunk, de belpolitikailag is távol tudtuk tartani magunktól mindenféle szélsőséget, jelentkezett légyen az akár bal, akár jobboldalról. Haladtunk a mi magyar utonkon, egyre több barátot szereve. De gazdasági és szociális téren is az elért eredmények nagy sikerrel tűnnek elének. Volt légyen rossz termés és szakadtak ránk bár nehéz esztendőök, nálunk a köznép szegénysége soha nem volt oly kiütököz, mint más országban. Míg másol, például hatalmas, nagy gyöktes államokban is, sok-sok milliók sorokban vonultak fel a munkanélküliek, nálunk a munkásszerető ember kenyeret mindég szerevehett. A magyar pengő, e féltve őrzött kincsünk megingadhatatlanul állta a gazdasági viharok szelét. Értéket adott ennek a magyar pénznek a mi munkánk, földünk jól művelt termékenysége és mindnyájunk szíárd akaratá, amellyel törekedtünk és azt stabilá tenni.

Kulturális téren ugyancsak nagy lendülettel törtünk előre. A minapjában az ország tudós férfiai Corvin-lánccal ékesítve estebédtek a kormányzó terített asztalánál. És ekkor gróf Teleki Pál miniszterelnök megemlékezvén Corvin Mátvás udvaráról, azt mondotta, hogy az emberiség történelmét és múltját sokkal átfogóbb reneszánsz felé megyünk, aminek kiforralásában részt kell vennünk. Az új idök reneszánszának most is otthona van a budai Várban. A tudományok, művészetek és irodalom hivatott istápoló nyert nemcsak a kormányzó személyében, de az ő fenkölt lelkü hitvésében is. Az általános iskoláztatás érdekében pedig beszéljenek azok a hosszú számsorok, amelyeket a kultuskormány fordít elemi népiskolai oktatás céljaira. Nem ujkéletű dolog az, hogy a népiskolai objektumok felállítására, aránytalanul nagy összegeket fordítunk évente. Ennek a főrekvésnek legfőbb ápolója a budai várpalotában székél, a mi kormányzónk, akinek ajkáról alig hangzik el beszéd, vagy megnyilatkozás, hogy ne utalna a magyar falusi nép problémáira.

Kevés a mi helyünk az elmúlt husz esztendő kormányzói érdemeinek felsorakoztatására. Ezalatt az idök alatt ismét bebizonyosodott az a folyton hangoztatott tételünk, hogy nemcsak az egyének, de a nemzetek is fáradságos, kitartó munkával tudnak célhoz jutni. Eből a munkából Horthy Miklós vezetésével a magyar nemzet derekasan kivette a részét, s nem tagadhatjuk: máris érezzük eredményes gyümölcsseit.

Országmentő és országgyarapító kormányzónk újmutatása mellett, az elszakított magyar területekből máris tekintélyes kiterjedésű országrészeket tudtunk visszaszerezni.

dasági érdeke és nehezen meghatározható politikai érdekei kötik Szlovákiához. Viszont Szlovákiát gazdasági érdekei teljes mértékben hozzánk kötik, mert csak a velünk való egyesülés teheti őt ismét részévé annak a gazdasági és önálló egységnek, amelynek eser éven át létét köszönhette. Politikai érdekei az irányzatok rendszeretlensége folytán még meg nem határozhatók, de világos, hogy csak egy erősebb karu és szellemű szomszéd politikai érdekeinek függvénye lehet. Szlovákiát viszont Nématországhoz csupán egy köti: a helytelenül hangolt politikai vezérek irózása attól, hogy hozzánk csatlakozzanak. Végleges politikai érdeke nem lehet közös Nématorzággal, mert Nématorzágnak sincs vele kapcsolatban komoly politikai érdeke.

Kérdés most az, hogy mi lehet a sorsa egy államnak, amely jelenleg politikai függvénye egy olyan birodalomnak, amely átmeneti érdekei multával nem tud élemezni egy terméketlen országot, de gazdasági okokból fel sem tudja használni függvényeinek csekély gazdasági előnyeit, amelyre tehát csak ráfizethet. Viszont ugyanannak a függvénynek másik oldalán egy ujra megizmosodott államnak meg vannak az ezer év előtt lerakott pillérei és bőven ellátja élelemmel azt a kis népet, amelynek kis gazdasági értékét önellátásába és közgazdasági értékes rész gyanánt tudja beállítani. Megjegyzendő még, hogy Szlovákiát külső támogatásnak csak záros határideig, míg e támogatás nélküli egyáltalán nem élelkepes. A nép megmentése érdekében csak egy út választható és erre rövidesen rá fognak jönni Szlovákia jelenlegi vezetői is, akikől azonban az ország sorsa független, mert soha sem lesznek abban a helyzetben, hogy államuk sorsa felől maguk döntsének.

Déli szomszédunk Jugoszlávia. Rá vonatkozólag elmondhatjuk, hogy jelenleg csak területi kérdéseken mulik, hogy nem vagyunk a legteljesebb barátságban. A müncheni döntés utáni idök természetes folyamatoképpen gyakorlatilag szétesett a Kiszantant. Románia szorgalmazta, hogy amit elvesztett a Kiszantantban, azt megnyerje a Balkánzövetségben, amelyet a belgrádi értekezletnek kellett volna tartalommal megfőtteni, azonban ez nem történt meg. Jugoszlávia már két éve tudja azt, amit Románia csak a jövőben lesz kénytelen belátni, hogy a jelenlegi helyzet egyoldalú beállítottságával nem maradhat meg és Magyarország mint Középeurópa kucsa, csak záros határideig tűrheti, hogy szomszédjában magyar tömegek legyenek nemzeti jogaitól megfosztva ezer éves magyarvör öntözte földjükn. Jugoszláviával szemben olyan jóindulatu fejlődés van folyamatban, amely lehet hogy Romániá kárára, de feltétlenül baráti alapon hozza meg a kiegyezést. Jugoszláviában tudják, hogy az északi és déli szomszédokagon mulik létük és Románia számukra csak negatívum. Más szóval a dicszlávok az utolsó két év alatt megtanulták megbecsülni a magyar barátságot és tudják, hogy ezt nem lehet Romániáért feláldozni. Jugoszlávia helyes irányú politikai változása az, hogy belső egységre és a szomszédokkal való jó viszonyra törekszik.

Románia kérdése lényegesen egyszerűbb. Ez az állam klasszikus földje a politikai diszharmoniósnak. Oly állam, mely többet nyert 1918-ban, mint amennyit megtartani képes. Csehszlovákiához hasonlóan összes szomszédaitól nyert valamit s így egyelőre minden szomszédjának követelni valója van tőle. A vesztély számára ott rejlik, hogy ezek a követelések jogosnak, azaz az igazság rehabilitására irányulnak. Tudvalevő dolog, hogy a történelem a legracionálisabb és a legradikálisabb igazságszótó. Amint előre lát-

ható volt Cs-hazolvákia sorsa, véhető Románia sorsa is. Amint ott, úgy itt is minden politikai vezetésben alapszik: azon, vajjon Románia jószántában belátja-e, hogy a páris-környéki páncsorbékét őt jogtalanul más birtokba állítotték és okosan kiegyezik, vagy pedig eltakarja szeme elől azt, amit már régen látni kellene. Ebben az esetben nem kerdülthet el a csehszlovák sorsot, még akkor sem, ha felajánlja magát a német protektorátusnak. Legujabb hírek szerint minderre kezdenek feleszmélni Bukarestben és próbálják nemzetiségi politikával egyengetni a kiegyezés útját. Olyasféle helyzet ez, mint amikor a csehek utolsó pillanatban autonómiát adtak Szlovákiának.

Bizonyos, hogy ebben a kérdésben nem lehet fél uton megállni. Románia pedig így szándékozik tenni. A magyar számításnak itt megfontoltnak és óvatosnak kell lenni, nem szabad parancsoló stükéggé nékültü egy csepp vért sem ontani, mert lehet, hogy alkalmas pillanatban vérdéltüi politikai győzelemmel az elmúlt felszabadulóhoz hasonlóan megrendszabható az erdélyi bevonulás is. Gőzöhet az erőszak felett az eszme. Ne feledjük, hogy Anglia nem a fegyverek hatalmával, hanem a mindig kellő pillanatban alkalmazott észszerőséggel lett a fél világ ura! Természetesen azonban, hogyha más út nincs, nemzettestvéreinket fegyverrel is fel kell szabadítani.

Legujabb és egyben legszakibb szomszédunk a Szovjetország Unió. Vale való kapcsolatunk mint szomszédhoz csak Lengyelország megszálása után alakult, illetve alakult. A jelen helyzet úgy néz ki, mintha az érdekközösségek teljes hiánya a kapcsolatok minimuma redukálással eredményezné. Nem lehet jóslatokba bocsájkotni, hogy a jövőben mily szándékok fogják vezetni ezt a szomszédunkat. Világéretileg összeegyeztethetetlenek vagyuk. Nem valószínű, hogy Oroszországnak reális alapra épített balkáni szándékai lennének, — de ha mégis lesznek, úgy érdekeink szembe kerlnek. Azonban nemcsak a mi érdekeink, hanem Oroszország érdekei is, sőt az egész Balkán és Dél-európa biztonsága. Ebben az esetben olyan káros alakulna ki, amelynek kimenetele még a jelenlegi helyzet kialakulási lehetőségeinél is bizonytalanabb lenne.

Egy van, ami minden közép európai bizonytalanságban is helyes: a biggadó előre látás és az okos számítás. Tehát az, amit a jelenlegi kormányunk követ.

A honvédelmi szolgálatra való alkalmasság

A m. kir. honvédségbe csak olyan egyéneket soroznak be, akik az előzetes orvomi vizsgálat szerint erősek, egészségesek, jól fejlettek és nincsen olyan testi vagy szellemi hibájuk, fogyatékoságuk, törődöttségük, amely az egységset, a testi mozgékonytságot vagy a kitartást károsan befolyásolják. A szellemi frissesség, a szerénység, a bajtársias érzés, a jellemeszlárság, az emelkedett munkaképesség igen előnyös tulajdonságok a katonai szolgálatra való alkalmassághoz, s ezek a jó tulajdonságok bizonyos fokig kiegyenlíthetik az egyébként meg lévő testi hibákat.

Az alkalmassági fokot meghatározása az alábbi szempontok szerint történik: 1) Azok az egyének, akik testileg és szellemileg teljesen egészségesek, megfelelő testmagasságú rendelkeznek (a legkisebb testmagasság 150 cm), erősek és jól fejlettek, azok a sorozásnál fegyveres arcvonal szolgálatra alkalmas osztályozást kapnak (bizonyos határig száművegét is viselhetnek). 2) Azok az egyének, akik elérik az előírt testmagasságot és csak olyan fokú testi hibájuk van, amely nem csökkentti lényegesen az alkalmasságukat, azok fegyveres segédszolgálatra alkalmas osztályozást kapnak (bizonyos határig száművegét viselhetnek). 3) Azok az egyének, akik testi hibájuk miatt a fegyveres szolgálatra teljesen alkalmatlanok, azonban a munkakerejüknek vagy a polgári életben folyta-

Ez az eredmény acélosítsa meg a mi további munkánkat, világosítsa meg vezetőink elméjét s adjon a Főméltóságú Kormányzó Urnak egy nagyrahivatott nemzet érdekében ajándékozott hosszú életet.

tott foglalkozásuknak megfelelő munkakörben még alkalmazhatók (pl. munkaszolgálatra, erdőtési s' b) munkára), azok feyvernéltüli segédszolgálatra alkalmas osztályozást kapnak. 4) Azok az egyének, akik a tertós munkaképtelenségük miatt egyáltalán nem alkalmasak a honvédelmi szolgálatra, vagy csak különös előfeltételek mellett, azok mindennemű katonai szolgálatra alkalmatlan osztályozást kapnak. Használatos még a „Jelenleg alkalmatlan” osztályozás is. Jelenleg alkalmatlan osztályozást az olyan egyén kap, aki testi fejlődésben erősen visszamaradt vagy olyan gyógyítható betegsége van, melynek gyógyulása nem várható a katonai szolgálatra való behívás idejéig.

A korszerű hadseregekben azonban megkülönböztetnek ma már különleges alkalmasságot is az egyes feyvernemek szerint s a bevonulókat aszerint osztják be az egyes feyvernemekhez, hogy melyihez a legalkalmasabb. Erre azért van szükség, mert a védőerő egyes részei (szárazföldi, légi, vízi) s a az egyes feyvernemek és szolgálati ágak (gyalogoság, lovasság, tüzérség, utászok, páncélosok, motoros, híradó, egészségügyi stb. csapatok) bizonyos szempontból különleges alkalmasságot kívánnak éppén úgy, mint a polgári életben, pl. a hajóvezetői, gépkézeli stb foglalkozások.

A szárazföldi hadseregnél egyes feyver-

nemek szerint a következők különös alkalmasság kívánatik meg: 1) A gyalogsághoz különösen azok alkalmasok, akik jól bírják a nagy meneteljesítményeket. 2) A tüzérséghez főként a vékony természetű és erős fizikumúak. 3) A lovassághoz azok, akiknek a testulya nem több mint 65 kg, nem magasabbak 172 cm-nél, rövid a felőstaték és hosszúak az alsó végtagjaik. 4) Az utászokhoz az erősen izmos, szömök testfelépítésű egyének a legalkalmasabbak. 5) A híradószolgálatra a szellemi élékség, a jó és gyors kézírás és a jó színérzék a kívánatos. 6) A gépjárművezető csapatokhoz a jó látás és hallóképeség, a hibátlan orrlégzés és jó színérzék szükséges. Szemüvegét csak korlátozott mértékben viselhetnek. 7) Az egészségügyi csapatokhoz a szellemi erőnyiség, erős testi alkat a kívánatos, azonkívül fontos, hogy hajlama is legyen az egészségügyi szolgálathoz.

A haditengerészetnél általában ugyanazok a meghatározások érvényesek mint a szárazföldi hadseregnél, csak különös tekintetbe kell venni a hosszú ideig tartó hajószolgálatot, a kiképzés magas igényeit, a hadihajók különleges berendezéseit és azt, hogy egyes szolgálati beosztások (tűtők, gépészek, kormányosok, buvárok stb.) fokozott követelményeket kívánnak a testi erő, az egészség tekintetében.

Kik azok a nagykalapos cserkészek?

Mi a cserkészet? A cserkészet korunk egyik legnagyobb gazdasági mozgalmá. Jelenleg a földi fogalmat adhat ez a néhány szó: 1908-ban az angol katonatiszt Baden-Powell, a mozgáalom alapítója. 30 fíval kezdte a munkát; 15 év múlva, 1923-ban a világ cserkészeinek száma elérte a 2 milliót, az 1924-évi kopenhági viágáborozásra 33 nemzet cserkészei küldék el képviselőiket. Az 1933 évi gödöllői viágáboron 52 nemzet vett részt. Magyarországon 1911-ben néhány fíval, 1912-ben egy két százal indult meg a mozgalom, ma a magyar cserkészek száma 50 ezer.

A cserkészet lényege. Egy új fiúipust akar kialakítani, amely egészségesebb, erősebb, életrevalóbb, gazdagabb és nemesebb a jelen egyoldalú, vérszegény felszég típusainál.

Célje — az alapító szerint — az ifjúságot komoly jellemnevelés, egészséges testedzés és gyakorlati ügyességfejlesztés által a cserkésztörvények és a szolgálatom alapján jó polgárokká nevelni. Ez is mutatja, hogy elemében voltaképpen nem tartalmaz újat. A keresztény etika, a lovasság szellem, a természetszeretete, a gyakorlati ismeretek és ügyesség, amelyek tartalmát teszük, mind ismert, kipróbált régi értékek. Ami új, a cserkészetben, az ezekben az elemekben zseniális pedagógiai érzékkel való összeolvastás, szervezés, élő egészbe foglalás.

A cserkészet nem elmélet, hanem merőben gyakorlati: élni és cselekedni engedő és ösztönzi a fíut. A cserkészet lelke fejeződik ki a cserkészfogadalomban és a tiz törvényben.

Mi a magyar cserkészet? A magyar cserkészmozgalom a magyar nemzeti újjászülés életösztönéséből támadt. A magyar felámadás egyetlen reménye az ifjúság. A magyar életösztönök ez a felvilágosítás teremtette meg a magyar cserkészetet. A cserkészet minden ismerője megállapítja, hogy a magyar cserkészet mélyebbre nyúlt minden külföldi testvérmozgalomnál. Ez nem a véletlen műve. Mi nem engedhetjük meg magunknak azt, a fényűzés, amely lehetősége a nagy nemzetek számára: hogy csak játsunk. N-künk komolyabban kell foglagnunk a cserkészetet is, nekünk többet kell kívánnunk magunktól, mert tölünk is többet kíván megcsináltot hasánk. Mi semmit sem csinálhatunk felül, nekünk egész embereknek kell lennünk, mert egész Magyarországot akarunk. És Magyarország mi vagyunk. Vagy kap a magyar haza egész embereket, vagy meghal a magyar haza!

A magyar cserkészt tudja, hogy van még a magyarságnak mondanivalója az emberiség

sámára. A nemzeti kétségbeesés és nemzeti ábrándozás árva közt, a realizmus kemény úján halad. Csak Istenben remél, csak önmagában bízik, csak az Árpádok, Hunyadiak, Rákócziak, Zrínyiek példáján, Kézincziak, Széchenyiek eszméin buzdul. Magyar és európai akar lenni egyszerre, el akar tanulni mindent, amit nyugat bigondolt és bigodogzott, de magáévá tenni minden jót, egészen a magáévá, egészen magyarrá, feldolgozni a magunk szükségese szerint, átfómálni a magunk igényeire, beleönteni a magunk lélekét, beleépíteni minden kincset, minden értéket az újjáépítendő magyarság szenteses tempómba. Erre való nekünk a cserkészet. Aki ezt megértette, az a magyar cserkészetet is megértette!

Van-e szükség magyar cserkészetre? Az 1939 évi II. t. c. (A honvédelmi törvény) a magyar cserkészmozgalom új helyzet elé állította. A törvény, amint tudjuk a leventekötelezettséget kiterjesztette az iskolai ifjúságra is. A jövőben tehát valamennyi cserkészt levente is. A levente intézmény is hasonló célokat tűz ki maga elé, miként a cserkészet. Jogosan felmerül tehát a kérdés, hogy ezután van-e szükség a cserkészmozgalomra? Hogy e súlyos kérdésre legilletékesebb helyről kiejtjük t. olvasónk a feleletet, idézni fogom a Magyar Katonaság 1940. II. 3-i számának „A cserkészet és a leventekötelezettség” c. cikkéből a legkiemelkedőbb sorokat. „Megszületett tehát a régen várt egységes magyar ifjúsági szervezet, amely minden magyar ifjút magába olvaszt. Miköz az a tény minden magyar hazafit lelkben örömmel tölt el, jogosan felmerül a kérdés, hogy ezután van-e szükség cserkészmozgalomra? Kivülről szemlélő egyszerű logikával minden bizonyon azt felel: nem. A felelet azonban nem így egyszerű és csak a cserkészet lényegének teljes ismeretében adható meg. A két intézményt a külső megnyilvánulásuk alapján nem lehet összehasonlítani. A cserkészet sohasem volt katonai előképzés szervezete. A cserkészet lényege az a forma, melyet a mozgalomban résztvevők önkéntesen magukra vállálnak. A cserkészetben első helyen áll a munka! A cserkészet mindenütt, shová a sora rendelte, — jó munkát — akar végezni. A cserkészt életforma foglaltat a cserkészt hivatásától, társadalmi hovatartozásától. A cserkészt, jobb tanuló, jobb iparos, jobb katona. Ha cserkészt megtartja fogalmát és a tiz törvény rendelkezése szerint él, szükségszerűen jobbnak kell lennie, mint a többinek. A cserkészmozgalom lendületét (dinamikáját), nem a szervezet tömegmegmozdulásai határozzák

meg, hanem az egyesek lelkes elhatározásából fakadó és mindenkor, mindenhol nemes irányban működő cselekvő erő.

A cserkészmozgalom szervezete tehát csupán keret az egyes cserkészt nemes irányú munkásságához, a cserkészt szervezetekben (csapatokban) folyó munka pedig elöadatosan összeállított munkaterv (programm) azért, hogy az ifjút kötelességeinek jobb teljesítésére, erkölcsileg, szellemileg és testileg alkalmassá tegye. A cserkészt kiképzés anyaga ennek megfelelően kettős irányú: polgári és honvédó, katonai. A polgári vonatkozású kiképzési anyag a mindennapi élet számára nevel, mindentűt és mind-nkor használható, talpraesett és ügyes, segíteni tudó és segíteni kész férfiakat. A honvédelmi vonatkozású anyag azonos a leventekiképzés anyagával és harcosokat nevel a honvédség számára. A kiképzés módja ere: önevelés.

Ha a cserkészmozgalomnak a leventekötelezettséghez való viszonyát az elmondottak alapján próbáljuk meghatározni, válsunk a feltett kérdésre csak igen lehet. A cserkészt előszörben levente, mégpedig jó levente, sőt jobb levente. A cserkészmozgalom jelenlegi létszáma 50 000. A levente intézmény számára 50 000 magyar fíu, aki el van számla arra, hogy saját elhatározásából jó levente lesz, felbecsülhetetlen értéket jelent.”

Ezek alapján meghatározhatjuk a két intézmény közötti viszonyt és be kell látnunk, hogy az csakis a testvéri együttműködés lehet. A magyar cserkészt öhályan áll és mindenkor teljesítette, sőt mindig is teljesíteni fogja kötelességeit, melyeket Isten, haza és embertársainak javára vállalt. Jó munkát!

ANONYMUS,
egy lévai magyar cserkészt

A Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara

Januárhavi jelentésében a többek között ezeket közli:

A községi közmunka egyes vármegyékben a járási mezőgazdasági bizottság előkezői bekért adatok szerint meghaladja a kivettelt adók összegét. A vármegyék a községi közmunka összegét 93—95 százalékban igénybe veszik. Sőt a mezőgazdasági vonatok után kivettelt közmunkát 100 százalékban. Így megszűnt a lehetősége annak, hogy a kisgazdák természetbeni közmunkaszolgáltatással leróhasák ezen kötelezettségük részét, amely nagy könnyebbéget jelentene. Ezzel megfontolásból kiindulva javaslatban kértük a földmívelésügyi minisztert utat, tétessék lehetővé, hogy a gazdák a közmunkaváltással egy részét természetbeni szolgáltatással róhasák le.

Komárom, Esztergom, Bars—Hont k. e. e. és Nyitra—Pozsony k. e. e. vármegyék községi bizottságai január hó folyamán a törvényhatósági bizottságok általános utámszedési jogának engedélyezése, illetőleg kiterjesztése tárgyában hoztak határozatokat. E határozatok véleményezése során Kamaránk, bár ellene van minden olyanak, ami a gazdák terheit növeli, mégis a törvényhatóságok azon indoklásának, hogy a köveztívámokból befolyó összegektől elcsúszhatatlan a vasúti és hajóállomásokhoz vezető utak karbantartani, eminek a szállító gazdák lajka kárát, helyet adva, a közigazgatási bizottságok határozatait véleményezte ugyan, de a vámdíjteleteleknek a lehető legkisebb mértékbe való leszállításával.

Komaránk több javaslatában is rámutatott azokra a sérelmekre, melyek a visszacsútoit területeken lakó kisgazdák az adók kivétele és a hátraleköt behajtása során súlyosan érintették. Javaslatiainknak azután január hónapban meg is lett az eredménye, amennyiben a Pénzügyminiszter ur rendelkezett a ki, mely lehetővé teszi a sérelmek orvoslását a kivettelt, valamint a hátraleköt adó számszerű helyességét illetően. Lehetővé teszi fizetési kedvezmények engedélyezését.

Javaslatlall fordultunk január hó folyamán

a földművelésügyi kormányzathoz a termelői borfogasztási adó eltörtese érdekében is. Javaslatainkban rámutattunk arra, hogy a bortermelés ma már megsűnt kiváltságos jövedelmet biztosító termelési ág lenni. A szőlőterületek magasabb kataszteri tisztázza javadalmat követel állami egyenes adó levonásával a termelő már eleget tesz azon kötelezettségének, hogy az államháztartás terheire jövedelmének arányában hozzájáruljon.

A önellátásra való törekvésben mind nagyobb és nagyobb az igényeket a hajdánban virágzó háziipari tevékenységre.

Több ízben közbenjártnak illettek a helyi háziipari tanfolyamok tartása ügyében.

A jövőre nézve pedig a rost-len és kender termesztés felkarolásával rokkák és szövő-

székekről is gondoskodva kívánánk a kisemberek körében egyre súlyosbodó ruházati kérdést megoldani.

A gazdasági járás mezőgazdasági bizottság ülésén Ivánski Ivánky Kálmán elnök, földbirtokos kezdeményezése kenderföld juttatási akcióit indította a családi mezőgazdasági családi körében, azzal a feltétellel, hogy annak házi feldolgozását is vállalniuk kell. Ezt az akciókat a járás több nagy uradalma és földbirtokosa is követte.

Kenderáztató építését Patzenhoffer Herbert ácai cukorgyárai igazgató vállalta.

A kérdés további megoldására felterjesztéssel fordultunk a Földművelésügyi Miniszter Urhoz, hogy támogassa Kamaránkat eszterányban, hogy szükséges hitelekkel rendelkezésre bocsátásával.

A lévai sportközönséghez

Még hol borítja a földet s az előbbukán Napaik aig érezzük melegt, mégis aktuálisnak tartom, hogy már most néhány szó essék a lévai sportról. Ha egy ember megérezszi és végelgyűlölségen meghal, — senki sem csodálkozik rajta. Eleg öreg volt, kiszolgált, nyugodni bekeben. Ha egy sötét oduba zárt, félig elfonnyadt virágos növényt kihoznak a napfényre, meg-megöntözik friss vízzel, a növény elreje, virágzának indul. Ez logikus és érthető. Ezzel szemben logikátlan és érthetetlen folyamaton megy keresztül a lévai sportélet. A csehek alatt, mikor a kisebbégi mozgalmakat — tehát ért-sük ide a magyar sportot is — egykeztek elnyomni — a lévai sportélet mégis erősebb, életkevesebb volt, mint ma a Felszabadulás után, mikor minden lehetőség meg van arra, hogy teljes virágzását érje el, miképp ez tapasztalható a többi városokban is. A sötét oduba zárt növényeket napfényre hozták, de nincsen aki megöntözze. Levelei fonnyadtan csüngnek, virágot nem hajthat, nem nőhet, mert nem tördik vele a gazdája, — a lévai közönség.

Csak egy példát hozok fel: Érsekvárat, ahol ma a sport virágzóbb, mint valaha, ahol a polgármestertől kezdve az utolsó kis hányagerekig mindenki kesz dolgozni, áldozni a helybeli sport fellendítése érdekében, ahol nem zárkoznak el a munkától, ha az egyesület érdeke úgy kívánja, mert tudják, hogy ezzel a tetteikkel nemcsak városuk sportját, hanem az egyetemes magyar sporton keresztül a Hazát szolgálják. Tudják, hogy a Hazának ép a mai kritikus időben szüksége van egészséges, izmos, kit-sportolt emberekre és nem penészvirágokra.

Nálunk Léva? Teljes nemtörődömség a sporttal szemben, a közönség bridzgek, kávéháza jár, külön kaszát alkot s azért a legkevesebb anyagi támogatást is megtagadja a sportegyesületől. Az az egy-két ember, aki évek óta tartja a lelket a LTE-ben, minden elismerést megérdemel, de lássa be mindenki, hogy végtelégik ők sem pénzeltelnek egyedül egy nagy egyesületet. Az egyesület fenn-tartása a lévai közönség erkölcsi kötelessége. Mert kérdem én: Nem volna szégyen, ha egy 12000 lakosú város egyetlen sportegyesülete feloszlík, csak azért, mert a lévai közönség, — melynek kötelessége lett volna elősegíteni a fejlődést, — épp az ellenkezőjét tette. A mult év tapasztalata, hogy csaknem minden mérkőzés ráfizetéssel végződött s e ráfizetéseket egy-két ember fedezte a sajátjából. Egyesek lázadókat, miért nem hozat a vezetőség nagy csapatokat? Ferencvárosi, Hungariát, Újpestet. Lázadó sportbarátom én most felelek önnek: Azért nem lehet nagy mérkőzéseket rendezni, mert nincs biztosíték arra, hogy ön is ott lesz a pénz-tárnál jegyet váltani, mert lehet, hogy ön, aki leg-jobbban lázadózik és keresztbetelt kezekkel fölényesen kritizál potlány fogja nézni a mérkőzést a ke-rítés egy kitört léce mögöl, vagy az uszoda tram-bulinálör. Mielőtt megégyezser kritizálna, nézzen bele a LTE kasszájába. Kitéssük őrizet nélkül a piactérré. Tartalmát nem feltűnik, mert senki sem lo-phatja el azt, — ami nincsen. Üres a kassza, nincs fedezet és nincs biztosíték sem a kiadások megtérítésére. Így nem lehet élethen tartani egy egyesületet.

Egy-két ember kivételével hibásak az egyesület megválasztott vezetői is, mert egyesek a megvá-lasztás óta meg azt a fáradságot sem vettek maguknak, hogy mérkőzéseken megjelenjenek. Ilyen ember ne vállaljon tisztséget, adja át helyét olyan-nak, akinek van lelkiismerete és tudja a kötelessé-gét a vállalt munka teljesítésében. Közérdekelt szolgáló egyesületnek ilyen emberből nincs haszna, aki csak azért vállal tisztséget, hogy neve elsősk közt diszelegjen a listán és ünnepléses alkalmakkor vi-rágcsokorral fényképeztesse le magát. Közérdekből vállalt munkát nem szabad megkéne minősíteni senkinek a saját részéről.

Hiba van ott is, hogy a város sem segíti az egyesületet, amit pedig minden kis falu előjárósága megtesz. A csehek alatt minden évben kapott az egyesület segítyt a városától, a mult évben ez is el-maradt, illetve az ígért csak ígért maradt, — pedig soha nem volt annyira rászorulva az egye-sület, mint épen most.

Súlyos gondokkal küzd a Lévai Torna Egylet s

ha idejében nem jön a segítők, megérjük azt a szegényteljes órák, hogy feloszlík. Ezért fordulok én, — az idegen város szülőite a lévai közönség-hez: Ne engedjék teljesen tönkremenni a város egyetlen nagy sportegyesületét, mindenki módja, tehetsége és tudásához mérten vegye ki részét a-ból a munkából, mely a hazai és a lévai sporttal szemben erkölcsileg kötelező. Praktikus megoldása ezen erkölcsi kötelességnek csupán anyiból áll, hogy minél többen lépjenek be az LTE tagjai közé, (tagsági díj minimális 50 fill.) és minél nagyobb számban látogassák az egyesület versenyeit, mér-kőzéseit.

Március elején tervezi a LTE cévü tisztújító közgyűlést, utolsó próba bevonnai az intelligenciát, a dolgozni hajlandó embereket a sportba. Ha ez sikerül, minden reményünk meg lehet arra nézve, hogy rövid időn belül, minden reményünk meg lehet arra nézve, hogy rövid időn belül sikerül egyensúlyba hozni az egyesület mérlegét. Most adja tanúságát a lévai közönség annak, hogy értékeli tudja a sport fontosságát és hajlandó dolgozni és áldozatot hozni akkor, midőn a helybeli sporton keresztül az egye-temes magyar sportot szolgálhatja.

KULONFÉLÉK

Léva hódolattal ünnepelte meg a Kormányzó Ur jubileumát

A Kormányzó Ur Öfömméltósága husz éves or-szágának jubileumát Léva közönsége is fiú hódolattal és bensőséggel ülte meg. A város ünnepi lobogódszibe öltözött a február 29 én dátután 5 órai kezdettel a város által rendezett ünnepély zajlott le a Városi Viga-dombon, amelynek hatalmas termé zsu'olási megöltötte az ünneplő közönség. Nem hangos külsőséggel volt ez az ünnepély, hanem a mai komoly időkhez méltó. Hiszen maga Kormányzó Urunk is arra kérte a magyar társadalmat, hogy a nagyobb ünnepléstől te-kinthesse el. Léva város ünnepélyét a Lévai Dalárda kiváló vegyeskara nyitotta meg, Heckmann István karnagy vezetésével a Ma-gyar Hízekegyet énskelte el. Majd Koczor Gyula főispán mondott mélyenjáró megnyitó beszédet, amelyben a Kormányzó Ur nagy államférfiúi elhivatottságát, husz éves bő'cs országolását méltatta. Később gróf Teleki Pál m. kir. miniszterelnök ünnepi beszédét köz-veletette a budapesti rádió. A miniszterelnök ünnepi beszéde az ország népének végtelen háláját és hódolattal fejezték ki a Kormányzó nagy történelmi munkásságáért és megállapí-totta, hogy a magyar nép felett ezekben a súlyos időkben Horthy Miklós atyánk szel-leme örökdi. Gróf Teleki Pál miniszterelnök nagyszasú ünnepi beszéde után az egész ter-men közönsége lelkesen ünnepelte a Ko-rmányzót. A történelmi jelentőségű ünnepélyt a Lévai Dalárda a Himnusz művészi előnék-lésével fejezte be. Másnap Léva templomai-ban hálaadó ünneplési istentiszteleteket tar-tottak, utána a vármegye diszközgyűlése zajlott le, amelyre meg visszatérünk. A lak-tanyában a m. kir. honvédség előtt Csala János hadnagy lelkes beszédben méltatta a nap jelentőségét.

— A LÉVAI KERESZTÉNY MUNKÁS EGYLET 1940. március 10 én, d. u. 4 óra-kor tartja rendes évi közgyűlést, melyre ezután is meghívja tagjait.

Nagyurunk!

Husz esztendő pergett le im azóta, Hogy Árpád népe pajzsára emelt! Vezér! Hozzát száll kobzomról az óda, Öröm duzzasztja e szívet, kebelt!

Husz esztendő pergett le im azóta... Büszkén tekinthet nemzeted Reád! Ósi neved Klio márványba rötta: A diszes polc halhatatlanságot ád.

A diszt ál Néked nem csak tisztet adta, Nem az tette magasztossá neved, Vezérként élni, hogy kell, — megmutatta Dicső példát és fenkölt jellemet.

Egy meggyötört nép fordult bizva Hozzát Hogy mentsd meg fényes multját s álmait, A tüzvészöl u! ezredébe hozzát, S jaj! le ne éjlen lelkünkben a hit.

Egy új csalódat nem bírt volna el már E nép, ez annyit próbált, szenvedett... .. Ujongva száll akjámról, mint a szoltár: Ki Benned hitt — sziklára épített!

S kinek hite tegnap tán gyöngye volt meg, Ma látja mind, mind: virrad már nekünk! Üzeneted lelkünkben fátylaként ég: Lesz még nekünk nagy, boldog ünnepünk!

Vezér! Nagyur! Immár husz teljes éve Szent reményinknek öre, vára vagy! Jövönk Nálad legmeltőbb kézbe téve: Céltunk felé rendíthetetlen haladj!

Vezér! Nagyur! E nagy nap ünnepe Szemből a hálának könnye csordul... .. Kobzom s fejem előtt meghajtom én: Egy közlítvé a Benned hívó sorból!

SEBŐK LÁSZLÓ.

— A LÉVAI DALÁRDA évi rendes köz-gyűlést vasárnap este tartotta a Lévai Ka-szinóban lévő belviségében K eiszner Pál el-nök vezetésével. Kleiszner Pál elnök meg-nyitójában lelkes szavakkal emlékezett meg a Kormányzó Ur két évtizedes országolásáról. Beszédét a közgyű és tagjai álva haligatták végig és lelkes ünneplésben részesítettek a Kormányzót. A jelentések és számok le-tértyalása után a tisztújítás történt meg, melynek egyhangú eredménye a következő: Diszelnök gróf Révay István, tiszteletbeli karnagy K eiszner Pál, tiszteletbeli elnök, ösv. Józsefcsek Gézáné, elnök Schubert Tó-dor, társelnökök Kleiszner Pál, Boros Béla, igazgató dr. Guba János, aligazgatók Guba János, Taby Lajos karnagy Heckmann Ist-ván, helyettes karnagyok dr. Pappné Kosmók Irén, Heckmann Zoltán, titkár Tulassay Sán-dor, pénztárnok Eder Kálmán, ügyész dr. Korpás László, gondnok Veszely János, há-nagy Prachár István, zászótartók: Molnár János, Gajdozik Mihály. Választmányi tagok: Saska Dezső, dr. Lshoczky Bruno, dr. Martsa Dénes, Kern Oszkár, Koperniczky Kornél, Klain Ödön, dr. Kersék János, Horatski Pál, Surányi Béla, Vida Jónás, dr. Sternszky Otoné, Randik Aranka, Kucsera Imréné, Pe-karik Gizli, Miklóssy Béla, Letocha István, Kovács János, Turpinszky József, Nagy László, Bányász István. Számvizsgáló bizottság: Kern Aladár, Márton István, Král Ernő. A közgyű-lés végén Heckmann István karnagy, szeretet-ten emlékezett meg Józsefcsek Gázáról, a Lévai Dalárda elnökéről, aki a cseh rabság ideje alatt olyan nagy szeretettel fogta össze a dalárda tagjait, akik azgal tisztelik meg volt elnökük emlékét, hogy az évi közgyű-léseket az ő névnapján rendezik meg és sir-lyt testületileg felkerkesi a temetőben. A Lé-vai Dalárda ajtán felcsendül a dal, a magy-ar dal és száll a nótá a suhanó szellő szárnyán és üzenetet küld a magyar sírokba: Léván zeng a magyar dal és örökök zengen-fog, mert itt örökös felette a Lévai Dalárda.

— AZ ORSZÁGOS GYERMEKVÉDI LIGA ujabban a következő adományokat kapta: Adler Gyula 2 db. úrt, Dr. Pető Imre 20 P, özv. Pető Bertalan 10 pengő, Fest Ernő 2 óz. pénz, Sikety János ingyen dolgozta fel az ajándékba kapott borju és 2 úrt husát. A magyalkú adományokat hálás közönettel nyugtázzuk. Saska Dezsőné, a Liga elnökre.

— A LÉVAI KERESKEDELMELI CSARNOK ELŐADÓ ESTJE. Az áralakulás aktuális kérdéseivel foglalkozott a kereskedelmi csarnok 10-20-iki naggyűlése, amelyen az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület titkára, Nádor Jenő, tartott előadást. A Lévai Kaszinó nagyerterméi zsúfolóság megőrtötte a közönség s megjelentek a hatóságok, testületek képviselői. A Kereskedelmi Csarnok és a Baross Szövetség tagjai csaknem teljes számban jelentek meg. Kern Oszkár a Kereskedelmi Csarnok elnöke, az OMKE országos alelnöke nyitotta meg az előadást és megnyitó beszédben exponálta az ülés főmátját Vázolta a magyar kereskedelem mai nehéz helyzetét és súlyos feladatait, majd a külföldi és belföldi helyzet közötti összefüggéseket világította meg pregnans okfejtéssel. Rámutatott arra, hogy bár a mostani viszonyok között a kereskedelem szabadsága bilincsek közé szorult, a kereskedelemnek az így keletkezett helyzethez hazafias alkotmányossággal alkalmazkodni kell, s a termelés és fogyasztás szolgálatában megillető funkciók elvégzésében minden várakozást, minden jogos követelményt maradéktalanul ki kell elégítenie annak a legális kereskedelemnek, amely az árszabályozás súlyos gazdasági terhei középette és elsősorban erkölcsi nyugalomnak, biztonságérzetnek és megbízhatóságnak biztosításáért küzd. Ezután Nádor Jenő tartotta meg előadást az áralakulás, árszabályozás, árörögítés, szabottár és egyben az adózás aktuális kérdéseiről. Bebizonyította, hogy az ár-emelkedés a kereskedő szempontjából nemcsak nem örvendetes, de egyenesen nehézséget okoz neki úgy a bevásárlásnál, mint az eladásnál, tehát naivság azt hinni, hogy az árdrágítást a legális kereskedelem idézi elő. De viszont a fogyasztó érdeke, hogy a legális kereskedő szabadon mozogva láthassa el a szükségleteket, mert ha a kereskedő kereskedelmét gúszbakötik, akkor tag tere nyílik a zugkereskedelmeknek. Rendkívüli viszonyok között indokolt a hatóság beavatkozása az áralakulásba és a kereskedelem szívesen visel áldozatokat is, de csupa áldozatokból nem lehet adót és alkalmazottakat fizetni. Beszámolt azután az árkormánybizottságnak az OMKE útján nyilvánosságra hozott terveiről, majd az aktuális adó kérdésekben nyújtott szakzerű tájékoztatást, s végül rámutatott arra, hogy a kereskedők nagyon meg lennének elégedve, ha az árkormánybizottság anyai hasznát engedélyezne, amennyit az adóhatóság impónát akkor, amikor z kereskedők jóvedelmét felbecsüli. Dr. Lehotzky Brunó polgármester felszólalásában többek között azt mondta, hogy minden önállósítási törekvés ellenére sem tudja magát egyik államban sem függetleníteni a külföldi világ piaci áralakulásoktól, de a pénz vásárló erejének megővása érdekében nem lehet minden költésnek nélkülül ár-emelkedéseket engedélyezni! Szerinte állandó a törekvés az agrár rétegek jóvedelmének növelésére, vagyis a mezőgazdasági termének árának fokozására. Ha nem is örvendetes, de érthető, hogy ennek következtében az ipari cikkek ára is arányosan és fokozatosan emelkedik. Az állam feladata tehát, hogy az ipari és az agrárérdekek között az ellentétet letompítsa, s az ország minden foglalkozási rétege között a harmóniát megteremtse! Kijelentette, hogy a maga részéről a kereskedők és iparosok minden igaz ügyének őszinte szószólója volt és lesz.

— HUSVÉTI LEIKGYAKORLAT. Ezúton hívjuk fel Léva város kat. társadalmát a Női és Farki Mária Kongregációk által rendezendő husvétii leikgyakorlatra. A leikgyakorlat f. hó 3-án ma este 7 órakor kezdődik a plebánia templomban. A leikgyakorlatot a mezőbóvesdi házfőnök (jézustársasági atya) tartja. Használja ki mindenki a négyesnap leikgyakorlatot arra, hogy azokon leikleg és hibben állhatatosan megmaradva vértük a husvétii feltámasztás nagy ünnepét. A Kongregációk Vezetősége.

— ÁLLATGONDZASÁGI JUTALMAZÁSA A MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON. A kiálló minőségű tenyészállatok nevelésében mindenkor igen fontos szerepet töltek be az állatgondozók, akiknek lelkiismeretességétől, ügybürgalmától és az állatok iránti szeretetétől függ jelentős részben az állattenyésztés gyakorlati sikere. Máltányosnak és helyesnek látjuk ezért, hogy a tenyészállatdíjazásokon a tenyésző gazdaságok sikeréből és dícsőségéből rész jusson az állatnevelés terén nehéz és érdemes munkát teljesítő állatgondozóknak is. Éppen ezért az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága elhatározta, hogy az ez évi kiállításban meg fogja jutalmazni a budapesti tenyészállatkiállításokon már évek óta rendszeresen résztvevő gazdaságokban tenyészállatok nevelése terén szép eredményeket elért, régen szolgáló állatgondozókat. Erre a szociális szempontból is helyes és nemes célra a földmívelésügyi minisztérium máris megfelelő összeget bocsátotta a rendezőbizottság rendelkezésére, de kihatás van rá, hogy más tenyészők is megértésel fogják támogatni ezt a korszerű célkitűzést. Az ez évi kiállításban ünnepélyes keretek között fogja átadni a rendezőbizottság a felajánlott jutalmakat a legérdemesebbnek talált állatgon-

dozóknak, akiket a bizottság a kiállító tenyésztekek által tett javaslatot figyelembevételével és az illetékes tenyészítő egyesületek meghatalgatásával fog kijelölni. A jutalmazásra vonatkozó ajánlásokat a tenyésző gazdaságoknak március 10-ig kell benyújtaniuk a mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságához.

— VÁRMEGYEI KÖZGYŰLÉS. Bars és Hoot k. e. e. vármegyék törvényhatósága február 28-án délelőtt a vármegyeházán Koczor Gyula főispán elnökletével rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés tárgyszorozata között szerepelt Vámosmikola község kérelme a főszoigabírói kirendeltség újbóli megszerzése és felállítására iránt és a szelvi egyesület magyar párt kérelme a szelvi járás visszaállítására iránt. A közgyűlés határozatilag kimondta, hogy a vámosmikolai főszoigabírói kirendeltség felállítását szűkegesnek és célszerűnek tartja és azt kérelmezni fogja a m. kir. beügyminiszterületől, a szelviiek kérelmét ellenben elhárította azzal az indoklással, hogy a szelvi járás visszaállításának nincsenek meg a gazdasági és pénzügyi feltételei. A szelvi járás visszaállításának és fentartásának költségét magát Szeliz községet is súlyos pénzügyi nehézségek elé állítanák, de maguk a környező falvak sem akarnak elszakadni Lévától.

— HÖMÉRÖKET SZERELNE A VASUTI FÜLKÉKBE. Egy magánszemélyi javaslata alapján a MÁV igazgatósága azzal a tervvel foglalkozik, hogy minden vasuti fülkében hőmérőt helyezzen el. Az utazó közönség ugyanis sokat panaszkodik, hogy néha kiribhatatlan a hőség a vasuti kocikokban, mások viszont egészen hibli a kocsii belseje. A hőmérőelvetőzést a vasuti személyzet ellenőrzí majd és szabályozza a hőszolgáltatást.

— UJABB SZMKE FŐKÖK ALAKULÁSA. Léva és Verébly bányákban újra megindult az intenzív SZMKE munka. Számos község kérte a SZMKE főkök létesítését. Így a közeljövőben Kátázon, Nemesdiésken, Magyaradon, Szódón és Maláson alakul meg a SZMKE.

— AZ ÉRSEKJUVÁRI ÉS IPOLYSÁGI TÖRVÉNYSZÉK ÜGYE. Az igazságügyi miniszter a felálítási tervezet ipolysági és érsekejuvári törvényszék ügyében készített tervezet véleményezés céljából megküldte az ügyvédi kamarának. A komáromi ügyvédszövetség is állást foglalt az ügyben és észrevételeit memorandumban terjesztette fel az igazságügyi miniszterhez. A memorandumban kifejti, hogy „A uirott komáromi ügyvédek az ipo ysági törvényszék visszaállítását örömmel vesszük tudomásul. Őszintén örülünk annak, hogy Ipolyság mindig hazafiasan érző polgársága a csehek által méltánytalanul elvett régi törvényszékét az igazság szemlelemnek megfelelően visszanyeri, s ezáltal hazafiaságának elismerését megkapja. Teljesen más azonban a komáromi ügyvédi kar véleménye az érsekejuvári törvényszék felállítására tekintetében. Ez esetben ugyanis nem régi jog visszaállításáról van szó, hanem a régi, bevált törvényszéki területek megcsontításával ujjonnan felálított törvényszék létesítéséről. Ezt azonban nem tartjuk méltányosnak és igazságosnak.”

— MÁRCIUS 6-ÁN KEZDŐDNEK A SZMKE ELŐADASAI A SZMKE és Léva város Népnyelvi bizottsága március 6-án folytatja a közlekedési akadályok miatt megszakított előadás ciklusát. Este 8 órai kezdettel az új városháza nagyertermében két régi és közkedvelt előadónk jelenik meg. Vass László író, a Magyarországi munkatársa „A magyar sors a legújabb irodalomban” címen tart előadást. Simkó Ferenc író, a Magyarországi munkatársa, a Birázda szerkesztője „A magyar parasztság szerepe a magyar jöben” címen értekezik. Mindkét előadás iránt nagy az érdeklődés. Március 13-án az elhunyt Gyóffy István professzor munkatársa, Vargha László egyetemi magántanár jön városunkba és a magyar népiépről tart előadást. Belpó-díj nincs.

— A MULT, 8 SZÁMBAN megjelent Nagyod község vadászterületünk bérbeadására vonatkozó hirdetésben tévesen közölt 6 évi haszonbérleti idő 10 évre igazított ki.

— GYÁSZHIR. Vanger József lévai gazdálkodó, munkás életének 45. évében február 29-én rövid szenvedés után, váratlanul elhunyt. A fiatal életérés férfiú tüdőgyulladás ölte meg. Földi maradványait ma, vasárnap d. u. négy órakor helyezik örök pihőre. Halálát felesége, szüli. Gyunits Margit és gyermekei továbbá, Margit, István, János és Mihály testvérei és a rokonság gyászolják.

— A LÉVAI IPAROS OLVASÓKÖR tisztújító közgyűlést március 3-án ma vasárnap d. u. 3 órakor tartja saját székházában (Honvéd u. 28. sz.) A közgyűlés a t. tagokat ezután is meghívja az Elnökség.

— A BUDAPESTI MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁS feláru utazásra jogosító igazolványai már megérkeztek és a Bars kiadóhivatalában kaphatók. Ára 1.30 P.

A kínai állambölcseseg

Ez a cikk főkre a kínai gondolkodásnak.

Sun császár így szólott minisztereihez: „Régi császári öltözköndre gondolok, amelyen népmélys alkalomokon viseltek. A felső szövetre nap van festve, a hold, a csillagok, hegyek, sárkányok és fácskák, az alsó szövetre szivárvány van hímézve, az áldozati váza, a vízi liliom, a láng, risszemek, harcibörd és a Fo-irásjel (= elválasztani). A császári tulajdonságok jelképei ezek, amelyekkel rendelkezniük kell: Az észak kell homni- ket vezetni, amely világos legyen mint a nap, hold és a csillagok. A hegyek erejével a jó mellett állunkunk. A sárkány ügyességével minden eszközt ki kell bontanunk, hogy a helyes elvet győzelemre segítsük. Ragyogóak, mint amilyen a szimpompa a fácin tollalazásban, kell lennie a példának, melyet helyesen vezete őt, a népek adunk. A szivárvány őt színe az őt jökötlességre int, mely minden polgár életének belöltésére hivattot: állambűség, szüli és gyermeki szeretet, testvéri szeretet és az öök tisztelete. Az áldozati váza, melyet az ööknek való áldozásoknál használunk, gyermekei tiszteletünk jele szüleit és öseink irányában. Tiszta, mint a vízi-növénynek kell lennie érzelmiink önzetlenségének és izónak mint a tűznek a jó iránti odaadásunknak. A risszemek a bőséget jelentik, melyet népünk jólétére biztosítani akarunk. A harcibörd haragjalval őt összevesszünk a gonosz. A Fo irásjel végül a tiszta megkülönböztetést teszi a jog és a jogtalanság közt.

De ezek a császári ünnepi öltözköndre részben behimzett részben ráfestett jelképek nemcsak az uralkodó, hanem a miniszterek szemléletének is vannak száma: Yü, ha elterne a helyes utról (Tao), munkálkodj a megjavulásomra. Ne enged, hogy ebben megakadályozzon alutvalói tiszteletet, de a hatalom mögött se gáncsolj, ha kifogásaid szemlöl-szembe nem tudod bebizonyítani. És ti, miniszterek, ne éledgetek meg azzal, hogy magatok beesületek és igazságosak legyetek, hanem gondoskodjatok a mások megemésztéséről is Különösen te, Yü, mint birodalmi kancellár, ügyelj rá, hogy gondosan megvizsgáld mindazokat, akik közeledbe jönnek, hogy vajon nem képmutatók-e és nem rejtgetnek-e ügyességgel alantot seándekekot”.

M E G J E L E N T

E G Y A

J E L E N T

N E M Z E T I K Ö N Y V T Á R

Kapható darabonként 20 illért

NYITRAI ÉS TÁRSA

könyvesboltjában.

— A BARS ÉS HONT VÁRMEGYEI Gazdasági Egyesület végleges megszervezése a csehekélszámú tájékoztatás folytán még nehezségbe ütközött. Felkérjük a vármegye t. gazdait, hogy ezt az érdekszervezetet mely a gardák minden jogos kívánásának szószólója: belépéssel támogassa, mert csak akkor tudunk kívánásainknak érvényt szerezni, ha a gardák tömörülnek abba a szervezetbe, mely csekély tagdíj befizetésén kívül semmiféle anyagi kötelezettséget nem ró tagjaira. K. Iltai J. n.ó.

— AZ LTE HIREI A LTE műkedvelő gardája élén városunk legjobb műkedvelő szereplőivel husvéthetűre színie ö. d. ára készül. — A footballszakszféla a pálya használatlansága miatt a polgári iskola tornatermében kezdte meg edzéseit. — Benyovszky Béla, a LTE népszerű centerhalfja hazaköltözött Beregszászra, mivel a legszorgosabb utániárral sem lehetett őt állásba helyezni. — H. t. f. ó. március 4 én este 8 órakor a Csicsó különtermében a LTE választmánya ülést tart. Tárj: Közgylés előkészítése, folyó ügyek elintézése.

— CSIFFÁRI TELI GAZDASÁGI TANFOLYAM. A Földm. Min. jóváhagyásából Csiffáron három hónapos teli gazdasági tanfolyam volt. A tanfolyam vizsgája febr. 24-én volt, melyen a következő hivatalos kiküldöttek jelentek meg: Majláth László lévai főszolgabíró, mint vizsgabiztos, Bars vármegye törvényhatósága és Verebly járás nevében Thuróczy Károly főszolgabíró, Báro Veiss Hortenstein Jenő, Pécsi Rudolf kamarai intéző, Horváth Aladár vármegyei gazdasági felügyelő, Karádi Vendel vármegyei törv. i. állatorvos és a helyi vezetőség. A tanfolyam keretén belül az összes tárgyközből tudások legjavát adták és a megjelent bizottság egyöntetű megállapítása kitünő eredmény. A tanfolyam előadói voltak: Winkler Bertalan jár. gazd. felügyelő Valkovics Imre bankigazgató, Dr. Csóka László jár. állatorvos, Gruber József igazg. tan., dr. Kulcsár István kórorvos, Fellner Gusztáv tanító és Orvatz József segédgyógyzó. A vizsga keretében fényesen sikerült a gazda önképzőkör. Ennek keretén belül szavafatok, szabadelőadások, felolvasások és Gruber igaz. tan. által vezetett gazda önképző dalárda szerepelt. A vizsga után közös ünnepi ebéd volt. Ebédközben több felkötött hangzott el. Turóczy Károly főszolgabíró, a Felméltóság Kormányzó írta emelte poharát. Azon tudattal mentek szét a hallgatók, hogy tudásukkal a magyar gazdasáradalom nivóját emelik és még hasznosabb tagjai lesznek a társadalomnak.

— LIKÓRGYÁRI TANFOLYAM. A m. kir. Erjedestani Intézet február folyamán jólsikerült likórgyári tanfolyamot rendezett. A kéthetes kiképzés iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy az Intézet 1940 március 11—23 között megismétli a tanfolyamot. Résztvételi díj 70 pengő. Résztvenni szándékozó korlátolt számban még jelentkezhetnek a Likórgyárosok és Gyümölcsseparálók Országos Egyesületénél (Budapest, V. Akadémia u. 1).

— NÓTÁS KULTUREST ÖVÁRON ÉS GARAMSzentgyörgyön. Az óvári és gáramszentgyörgyi népművelési bizottságok sikeres nótás kulturestet tartottak február 25-én Farkas István író s Várady Ába Károly gáramvölgyi nótaköltő közreműködésével. Farkas István a magyar szó erejéről tartott értékes előadást, majd egyik kacsagatót novelláját olvasta fel. Várady Ába Károly újabb sajtószerepményű magyar dalaiból énekel nagy tetszés mellett. Öváron közreműködött a kitünő fővözenekar is, amely Molnár István karnagy vezényletével Várady nótákat adott elő.

— A VÉRTADÓK KIVÁLASZTÁSA. A leventéknek első segély nyújtásban való kiképzése s a vértadók kiválasztása ügyében az 1039 évi június hó 16-án kelt 93807—1938 III. B. M. számú körrendelet a Magyar Vöröskereszt Egylet javaslata alapján azt tartalmazza, hogy az ugynevezett vértadókat a leventékből is ki lehet választani és ezért cél-szerű volna a vértadók kiválasztása céljából tartott vizsgálatokat minden évben a leventeegységügyi tanfolyamokkal egyidejűleg elvégezni. Újabb tapasztalatok alapján a leventéknek vértadóként való igénybevetését még-

sem tartja a miniszter megengedhetőnek, mert a fejlődésben lévő serdülő, fiatal szervezet rendszeres vérvételnek kitenni egészségügyi károsodás veszélye nélkül nem lehet, már pedig a vértadók országos beszerzése elsősorban háboru esetére történik, amikor is a rendszeres vérvételre sor kerülhet. De nem látszik célszerűnek a leventék vértadására való beszerzése azért sem, mert az idősebb leventévfolyamokból katonái, illetve munkaszolgálatra bevonuló vértadók folytonos pótlása sok nehézséget jelentene. Korszerű elveket figyelembevéve, különösen pedig a spanyol polgárháboru kedvező tapasztalatai alapján háboru esetére vértadásra lehetőleg nőket kell beszervezni, akik a konzervált vér gyűjtéséhez szükséges rendszeres vérvételt is jól bírják. Fentiekből következik, hogy a vértadók kiválasztása céljából tartott vizsgálatok nem kell szükségképpen a leventeegységügyi tanfolyamokkal egyidőben végezni. (207.686—1940. B. M.)

— SZABÁLYOZTÁK A SZEKÉRFUVA-ROZÁST. A kormány közlekedésügyi programjának végrehajtása során rendeletet adott ki a szekérfuvarozás szabályozásáról. A rendelet a közúti közlekedés egy régi baját orvosolja anélkül, hogy a legcsekélyebb mértékben is korlátozná a mezőgazdák lovasfogatainak befuvarozásait. A rendelet ugyanis azokra a fuvarozó iparosokra vonatkozik, akik fogataikkal állandó iparszerű befuvarozást folytatnak. A rendelet a szekérfuvarozást a helyi forgalomban szabadiparnak minősíti, ellenben engedélyhez köti a helyközi forgalomban és a kiadhatott engedélyek számának előzetes megállapítását, vagy korlátozását lehetővé teszi. A helyközi szekérfuvarozó iparos kárterítési kötelezettségének fedezésére köteles szavatossági biztosítást kötni és fenntartani.

— A BUDAPESTI NEZETKÖZI VÁSÁRT április 26-tól május 6-ig tartják a városi illeti Iparcsarnokban és a körülötte fekvő külterületen. A vásárt ez évben is a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara rendezi, a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének közreműködésével és Budapest székfőváros támogatásával. A vásár iránt úgy a magyar kiállítók, mint a külföldi részéről rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik. Az eddigi jelentések száma több százal meghaladja az elmúlt évek ugyanezen időpontjába beérkezett jelentésekét.

A LÉVAI IZR. HITKÖZSÉG KÖZLI, hogy a kultur művészt a hitközség tanácstermében f. évi március hó 3-án este fél 9 órakor lesz megtartva.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

SZÜLETÉSEK. Sevcsik Anna fia Lajos József — Vörösmarty Mihály és Könyig Janka leánya Magdolna Mária Valéria — Les József és Farkas Erzsébet halvaszületett fia — Konyhai Szilveszter és Valszik Eszter leánya Ibolya Rózsa — Balaskó József és Rácz Rozália fia Sándor József — Fábian Géza és Biróci Vilma fia György.

HÁZASSÁGOK. Horváth István ref. és Drevenya Albina Irén r. kat. — Laki Albert ref. és Gyurcsóvics Rozália r. kat. — Sury Mihály r. kat. és Szrna Mária r. kat. — Blazsek Rudolf r. kat. és Kósa Erzsébet r. kat.

HALÁLOZÁSOK. Rohács József 75 éves — özv. Vinkovich Vincéné szül. Hajel Vilma 63 éves Holeczka László 5 hónapos — Burko Erzsébet 23 éves — id. Bankházy József 72 éves — Volentier István 51 éves — Mészáros Lajosné szül. Szabó Eszter 67 éves — özv. Blitz Lajosné szül. Kohn Blanka 45 éves.

Gyászköszönetek.

Ezton monduk köszönetet mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, kik felejtethetetlen férjem, illetve édesapánk elhunytá alkalmával részvétellel felkerestek és őt utolsó útjára elkísérték.

özv. Bankházy Józsefné és gyermekei.

Mindazoknak a kedves ismerősöknek, akik a drága halottunk temetésén megjelentek, ill. a nagy fájdalomunkban részvétellel osztoztak, ezton monduk köszönetet.

Viktorin László és neje.

A Bars rádió-műsora

Allandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán :

6.45 Torna, hírek, hanglemek — 10 Hírek — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat — 12 Harangszó, Himnusz, időjárásjelentés — 12.40 Hírek — 1.20 Időjelzés — 2.30 Hírek — 2.45 Műsorismertetés — 3 Árfolyamhírek, piaci árak — 7.15, 9.40, 0.05 Hírek.

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Ébresztő, Szózat, hanglemek 8.45 Hírek 10 Rk. mise szentbeszéd 11.15 Evangélium istentisztelet 12.30 Hangverseny Zenekar 2 Hanglemek 15 A sertespeszt elleni oltásról 15.45 Melles Béla zenekara 16.30 „Bujdosó Balassa Bálint” 17.15 Trefák 17.40 Kétfogorás műsor 18.15 Orbán Sándor magyar nótákat énekel Gáspár Lajos cigányzenekara kíséretével 19.25 Charpy-jazz 20 Sporteredmények 20.05 Mosoly a harcmézőn 20.30 „Bombázlet!” operett közvetítése a Royal színház-ból 23.45 Hanglemek.

Hétfő

BUDAPEST. 10.45 Divatrevü a négerenél 12.10 Hanglemek 13.30 Honvédzenekar 16.15 Diákfelőla 17.16 Magyar nóták zongorán 17.40 „400 éves magyar tanítóról” 18.10 Beszárkú-zenekar 19.25 Egresy Beni és Szerdahelyi József dalai 21 Zongorabűvés 22.10 Csorba Barnabás zenekarának hanglemezei 23.25 Gyula cigányzenekara.

Kedd

BUDAPEST. 10.45 Divattudósítás 12.10 Ifju Torronyi Gyula énekel 12.55 Bak László zongorázik 13.30 Szalonzene 17.15 Beszárkú-zenekar 18.15 „Attila” 18.45 Sándor Mária énekel 19.25 Balázs Kálmán cigányzenekara 20.20 „A gyűri” elbeszélés 20.50 „Egy dallam vándorlása a zenekarban” 22.10 Weidinger Ede szalonzenekara 23.20 Magyar és külföldi tánclemek.

Szerda

BUDAPEST. 10.15 Gyermekelelőtti 12.10 Ilnczyk 13.30 Postászenekar 16.15 Diákfelőla 17.15 Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara 18.900 méternyire az Atlanti óceán melyen” 18.35 Kedvelt hanglemek 19 Kültügyi negyedóra 19.30 „Háry János” dalláték négy kalandban 23.20 Pertis Pali cigányzenekara.

Csütörtök

BUDAPEST. 12.10 Honvédzenekar 13.30 Farkas Sándor cigányzenekara 17.15 A burgonya termesztésről 17.45 Szalonzene 18.45 „A magyar újságíró” 19.25 Egységügyi kalendárium 19.40 „A makrancos hölgy” vigjáték előadása 22.10 Arizona-Band tánczenekar 23.25 Szimfonikus zene hanglemezeiről.

Péntek

BUDAPEST. 10.20 Betegseggyógyzó Selmecbányán 150 évvel ezelőtti 12.10 Szalonzene 13.30 Rendőrzenekar 16.10 Diákfelőla 17.15 Sportközlemények 17.25 Filmzene 17.55 „A bomlasztó propaganda ellen” 18.20 Zongoraműsor 18.50 A magyar térkép 19.25 Farkas Jenő cigányzenekara 20.10 A Filharmóniai Társaság hangversenye 22.20 Angol dalok 23.20 Toki Horváth Gyula cigányzenekara.

Szombat

BUDAPEST. 10.15 Ifjúsági rádió 12.10 Lakatos Flóris cigányzenekara 13.30 Szórakoztató művészek 16.15 „A terített asztal körül” 17.15 Melyhegedű zongorakísérettel 17.45 A Rádió postája 18.15 Szalonzene 19.25 Berlini Filharmónikusok 20 „Handa-banda” operett színházi közvetítése 23.25 Pertis Jenő cigányzenekara.

ELADÓ

KEMPELEN:

Magyar Nemes Családok

I—XI. kötete teljes, olcsó áron! - Esetleg egyes kötetei is.

- I. kötet: Aágh—Barzendorf.
- II. kötet: Bebek—Byzó.
- III. kötet: Caballini—Ezbar.
- IV. kötet: Fa—Há y.
- V. kötet: Hé—Kezy.
- VI. kötet: Khár—Lynkats.
- VII. kötet: Maár—Nyizsnyay.
- VIII. kötet: Noé—Quival.
- IX. kötet: Raaperberg—Sixt.
- X. kötet: Szabados—Üveges.
- XI. kötet: Vaál—Zyska.

Cim a kiadóban.

— VAN-E FAGYHALÁL? A Buvár februári száma írja: Az élőlények - növények, állatok, ember - bonyolult vegytani és fizikai folyamatait a saját testük és környezetük nőjével függnek össze. A növények alacsonyabbrendű állatok hője nem önné. A férgek, hüllők és halak fokozatosan lehűtve megfagnak, egész testük jégdarabká válik, de fagyott állapotban is élnék rövid ideig. A magasabbrendű állatok és az ember nem tud így alkalmazkodni a környezet hőjéhez. Az ember elbir +50 és -50 fok melet, illetve hideget, de teste nem veszi át ezt a hőmérsékletet. Az ember rendes hőfoka +37, de már öt fok hőemelkedés (+42 fok), vagy hősüllyedés (-32 fok) halált okoz. Az embernek csak a holtteste fagy meg. A tudomány nem ismer fagyhalált, csak kihűlési halált. Az ember jóval a fagyponthoz felett, mindig meleg állapotban fejezi be életét.

— OLASZORSZÁG HADEREJE. A Buvár februári száma írja: A mai olasz hadsereg története tulajdonképpen az 1860. évvel kezdődik, addig csak a szardíniai és nápolyi királyság tartott rendelkezést. Ettől kezdve fokozatos fejlődést mutat az olasz hadsereg. Midőn 1915. május 24-én Olaszország feladta semlegességét, fegyveres erje 4 hadsereg: 14 hadtest, 35 gyalog-, 1 bersaglieri-, 4 lovashadosztály, 52 alpini zászlóalj, 365 tábori-, 28 nehéz üteg és 40 különböző lövegekből alakult üteg volt. Az olasz hadsereg a világ háborúban 26 korosztályt, 6,410 000 embert mozgósított. Itália hadserege ma 5 hadsereg, mely 17 szabványos, egy páncélos, egy alpini, egy sebes és egy libiai hadtestből áll. Katonaszámának bekelettszáma 400.000 fő (1914-ben 250.000 fő volt), hadfelszerelése pedig nyolc millió. Tengeri és légi hadereje korszerű és erős.

A drótosítók és a magyar nyelv

Köztudomású, hogy az ablakos- és drótosítók a régi magyar világban egészen nyugodtan és megihitten anyanyelvükön kiáltoztak végig a magyar városokat és falvakat is, anélkül, hogy a magyarok ezen megbotránkoztak volna. A „prevra!” után egyszerre s váratlanul csak magyarul kezdtek kiáltozni ismert mondatkájukat: Fazekat drótoznynii! Ablakot csinányynii! Nem igen értették meg akkor nyomban a hirtelen páfordulást, mert egynemely emberrel — akinél — éppen nem vártuk volna — éppen az ellenkezőjét tapasztaltuk ennek. Mindenesetre a szegény drótosítók nagy erkölcsi bátorságról tettek tanubizonyoságot, amidőn Léva utcáin is magyarul csináltak maguknak reklámot a cseh világban. A Klapka utcában egy cseh-szavak tisztviselő mérgezen rászólt egy ilyen magyaros kiáltozó drótosra: — Ezer ördög — ripakodott — hát te miért kiabálsz „itt” magyarul?! — Kérem szépen kiabálnék én akármilyen nyelven, csak munkát adnának! — felelte szomorúan a drótos és aztán nyugodtan fujta tovább monoton, elnyújtott hangján, de meggyőződéssel és magyarul: Fazekat drótoznynii! Ez volt a drótosítók bosszúja azért, mert a csehek nem engedték ki őket oda, ahová a szívük és a lelkük vágya huzta: a nagy magyar alföldre, ahonnan — amint a drótosok sohajtozva mondogatták, — szalomával és pénzzel megrakodva tértek haza hegyek közé. A drótosítók magyar barságát nem ingatta meg a huszvéves csehslavok uralom! Ezt meggyőződéssel állíthatjuk. KOPA.

Lehet a takarmányhiányon segíteni ?

Az időjárás szeszélyének az a különös összejátsszáma, hogy a mult év nyarának második fele száraz volt, az ősz nagyon korán beköszöntött a tél pedig szokatlanul kemény és hosszú, az állattartó gazdák részére rendkívül kedvezőtlen. Genge volt ugyanis a sarju és a kesői lucernák termése, korán istállózni kellett az állatokat és ki tudja meg mikor lehet a jószágot újra leelőzve bocsátani, vagy a korai takarmányokat kaszálni. A takarmányhiány következtében a jószág nagyon leromlott, ez pedig a gazdának jelentős pénzbeli veszteséget okozott.

Ilyen véletlen többször is előadódhatik, tehát a gazdák a takarmánytermelést más alapokra kell fektetni. Több takarmányt kell termelni! Ez pedig kétféleképpen lehetséges. Vagy úgy hogy nagyobb területet fordítunk a takarmánynövényeinknek termelésére, vagyis többet vetünk be takarmányal. Ez megfelelő volna, ha ezzel a többi termelési águnk, gabona és egyéb terményeink területe nem csökkenne, már pedig ezekre a gazdának igen nagy szükségé van, mert hiszen ezekből a terményekből

pénz és a nyár folyamán különösen a kalászosokból lát legelőször pénz.

De van egy másik megoldás is. Ez még, — ha azt veszik sokkal egyszerűbb: ugyanazon a területen többet és jobbat termelni. Ennek két igen könnyű és minden gazda által betartható feltétele van: a talajt a takarmányszerkehez jól előkészíteni és a mi még fontosabb tápanyagkal bőven ellátni.

Különösen a pillangós takarmánynövényeket, főként pedig a lucernát szükséges tápanyaggal bőven ellátni a növénynek 4-5 évtendeig legyen miből táplálkozni.

A lucernavetéseink alá tehát adjunk 150-200!kg szuperfoszfátot, vagy mészbén szegény talajokon meszfoszfátot, ezzel nem csak nagyobb termést biztosítunk, hanem tápuosabb is lesz a takarmányunk és az állat azt szépebben, maradék nélkül fogyasztja. Különösen ott van nagy jelentősége a lucerna szuperfoszfátműtrágyázásnak ahol magot is akarunk termelni, mert az biztosítja a nagyobb maghozamot.

A már meglévő lucernásainkon úgy segítünk, hogy 150 kg szuperfoszfáttal felül trágyázzuk és azt a tavasz folyamán a talajba jól befogaszoljuk.

47—1940. vtó! szám.

Árverési hirdetemny.

Dr. Korpás László lévai ügyvéd csödtömegmondnok által képviselt garramikolai fogyasztási szövetkezet javára a komáromi kir. Törvényszék K. 8188. és 8181—1923. számú végzésével elrendelte a csödtömeg 1674. P. 84 fill. követeléseinek, valamint egy iratszékénynek nyilvános bírói árverésen leendő eladását.

Ennek folytán a levai kir. járásbíroságnak Pk. 576—1940. szu. kiküldő végzése folytán a csödtömeg vagyonát képező meg be nem hajtott 1674 P. 84 fill. követelések összegére valamint egy 20 P-re becsült iratszékénynek az árverésnek Léva n. kir. járásbíroság hivatalos helyiségében leendő megtartására határidőül 1940. évi március hó 11. napjának d. e. 10 óráját tözöm ki, amikor is a fenti követeléseket az alábbi feltételek mellett a legelőb-bet ígérőnek el fogom adni.

A kiáltási ár az összes követeléseknek 1674 pengő 84 fillér és a szekrénynek 20 Pő. összege.

Ezen követelések és iratszékény a kiáltási ár 1/2-ad részén alól el nem adható.

Áz árverezni szándékozók tartoznak a kiáltási ár 10 százalékát bántépénzül kezemhez letenni és a vételár nyomban a leütés után a bántépénz megfelelő kiegészítéssel letizetni.

Vételi illeteket és forgalmi adót a vevő a vételáron felül sajátjából viseli.

A csödtömeg a követelések behajthatóságáért felelősséget nem vállal.

Léva, 1940. évi február hó 22-én.

TÓTH ARTUR
kir. jbirósági végrehajtó

Ügyes vasalólány felvétetik Kosztolányi tisztitónál, Léva, Horthy Miklós ut. 237

Szoba konyha, speiz, faskamra azonnal kiadó, Nagyatádi (Mező) u. 17. 223

22 méhsalád nagy Boczonádi-kaptárban jutányosan eladó. Bottka u. 11. 226

Élő dumai hal péntekre e hét szerda estig előjegyvezhető Moravcsik cégnél. 227

Üzlethelyiség kiadó Horthy Miklós ut 6. 229

Üzlethelyiségek, lakás és mo-dern raktárhe-lyiség Bati utca 2 szám alatt kiadó. 231

Kezdő irodakissaszonny felvétetik. Írásbeli ajánlatok Tatár Garage címre kéretnek. 232

Eladó egy korcsmai pult és egy po-hárállvány, érdeklődni lehet Eötvös utca 2 sz. 233

Tanulófiu felvétetik Horváth fodrász-üzletben. 234

2 szoba konyha kiadó — Damjanich utca 19. 236

Árverési hirdetemny.

Közhírré teszem, hogy a zálogkölcsonzó üzletemben elhelyezett azon tárgyak, melyeknek kiváltási határidejük 1940. évi február hó 15-ig lejárt, 1940. évi március hó 18-án nyilvános árverésen el fog adatni.

Taub Lipót utóda

Hócsizmak, gumicipők javítását és talpalását olcsó áron vállalja Kónya László cipész, Léva.

Fotokópiát iratairól, az eredetivel egyenlőt azonnal készit Foto Rusznák, Léva. 5

Kiadó azonnal egy jömeneteli fűszer üzlet. Érdeklődni lehet Berka József Felszabadulás u. 91. 186

Ház üzlettel, üzletberendezéssel, daráló-malommal együtt kivándorlás miatt sürgősen eladó. Ugyanott ebédő, háló és „Z” motorkerékpár eladó. Engel, Garaiók. 220

ÜZLETSZERZŐKET (utazókat, ügynőköt) helyi- körzeti képviselőket elsőrangú kereseti lehetőséggel felvez : KOLAUCH iskola, — Szeged.

Üzlet áthelyezés!

GALAMBOS JENŐ

füveg és porcellán kereskedését 1940. évi március hó 1-től a volt Steiner-féle helyiségebe helyezte át.

(A Barsmegyei Bankkal szembe).

A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri továbbra is.

KERN TESTVÉREK

-- RADIO központ

rádió-, villamossági és műszaki vállalat
LÉVÁN. Alapítva 1881.

Uj üzlethelyiség: Mussolini utca, Nyitrai és Tsa mellett

NAGY VÁLASZTEK:

Modern rádiókészülékekben, villamos gramofon, villanyvasaló, főzőlap, főzőkészületek és tűzhely, kávé-, tea és vízzforraló edény, testmelegítő párna, hősugárzó, hajszárító, porszívógép, ventilátor stb. a legkedvezőbb havi részletfizetésre. Légoaltalmi és gázvédelmi cikkek, gázmaszokok egyed-árusítása.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Léva n. Horthy Miklós ut. 33. szám alatt 1940. évi március hó elején, a volt Kohn-féle helyiségben

FŰSZER és CSEMEGE ÜZLETET

nyitok. Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását — maradtam teljes tisztelettel:

GYURTSIK S.

fűszer és csemegekereskedő, Léva.

Ne vegyen addig tavaszi kabátot, amíg nem látta

PAÁL - divatáruház

Izlés, minőség, olcsó
szabott ár!

raktárát. (Léva, — Mussolini utca 21. szám)

Simor utca 6. számú ház, a bírósági palotával szemben, eladó. Irodának, rendelőknek és üzletnek is nagyon alkalmas. — Érdeklődni: P. Buzogány Lajosnál Kecskemét, Jókai utca 39. szám. 154

Német nyelvtanítást, vagy délutánokra gyermek mellé állást vállal, német nevelő. Cím a kiadóban. 222

CSEPEL varrógép,
részfizetésre is kapható.

Vadászati és halászlati
cikkék, fegyvergyári va-
dász és céllövő fegyverek.

LŐPOR és robbantószer áruja!
KERÉKPÁROK, gumik ésalkat-
részek! - Gramofon LEMEZEK
legújabb felvételek!

BAROSKA

Léva, Horthy Miklós-ut 43. szám.

TELEFON: 130.

Szakszerű javítóműhely.

Ifj. Pindur József

KÖTÉL, zsinog, heveder, háztiszák, szalmazsák,
ZSÁK, PONYVA, LÓPOKRÓC,
linóleum, kárpitos kellékek, ken-
der és pamut-fonái kereskedése

Léva, Mussolini u.

Napi 10 Pengő

könnyű mellékkeresetre lehetnek szert,
sőt szorgalommal többre is
HÖLGYEK ÉS URAK.

Ajánlatok „idénycikk” jellegre
Hausenstein és Vogler r. t. hirdetőiro-
dába Bpest V. Dorotya u. 8. küldendők.

ORIENT HANGOS MOZGÓ

Március 3-án, vasárnap 2 órakor (filléres helyárak) 4-6 és este egyegyed 9 órakor

6 HÉT BOLDOGSÁG

A múlt visszajár... Az öreg betörő be-
csületes életet akar hazudni önmagának
és kedvényének. Utolsó zsákmányán kis
hádat vesz. De amikor minden kiderül,
inkább felkavarja elemetett multját,
csak hogy kislányának tiszta legyen az
élete. Hat hétig tartott a boldogság...
Főszereplők: Kiss Ferenc, Tolnay Kiri, Szil-
assy László, Pataky Jenő, Könyves 10th Erzsé,
Tomba Pufi, stb. — Magyar világhíradó!

Március 4-5-én, hétfőn és kedden 6 órakor
(filléres helyárakkal) és negyed 9 órakor

Mi lesz veled Andy Hardy?

Remek amerikai vígjáték. Főszereplők:
Mickey Rooney (a Fiúk városa felejt-
hetetlen főszereplője), Lewis Stone,
Cecilia Parker, Anna Rutherford, stb.
Szenzáció Fox híradó!

Március 6-7-én, szerdán és csütörtökön 6
órákor (fill. h.) és 8.15 órákor

Amiről az egész világ beszél. Ahol az
ellenfelek farkasszemet néznek egy-
mással, ahol a világ sorsa eldőlhet:

A Siegfried vonal

Filmkülönlegesség!

Március 8-9-10-én, pénteken és szombaton
6 órákor (filléres helyárakkal) és 8.15 órákor,
vasárnap 2 órákor (filléres helyárakkal) 4-6
és 8.15 órákor

GIBRALTÁR

A legnagyobb francia kémfilm! Érdek-
feszítő! Izgalmas! Aktuális! Szerep-
lők: Erich v. Stroheim, Vivian Ro-
mance, Roger Dushesne. — Rendezte:
Fedor Ozep. — Magyar világhíradó!

Kinek hiányzik a rézgálic ? Senkinek nem hiányzik!!
Mert felülmulja,
sőt használatban olcsóbb, gazdaságosabb, biztos hatású permetező szerek:

SOLBÁR

szilárd mészkénel gyümölcsfák gomba-
és rovarkártéví ellen. Téli per-
metezéshez 3-5%^o-os, tavaszi
permetezéshez 1%^o-os.

NOSPRASEN

réz és arzén tartalmú permetezőszerek
gyümölcsfák és szőlő gomba- és ro-
varkártéví ellen 1 1/2%^o-os oldatban.

Aresin

magas arzéntartalmú mész-arzénát készítmény, gyümöl-
csfák szőlő rágó-
és rovarkártéví, répapermetezéshez répabogár ellen 0.4%^o-os oldatban.

Áraink nem változtak. — Rendeléseket a megrendelés sorrendjében intézünk el.
Egér- és patkányirtáshoz

Zelio — magvak

egérirtó.

Zelio — paszta

patkányirtó.

Kérje lemerítéltéket, díjmentesen küldi: AGRO R. T., Budapest, IV., Postafák 34.

Beszerezhető:

AGRO R. T., Budapest, IV., Fehérhajó-u. 2. Magyar Magtenyésztési R. T., Budapest, VIII., Rákóczi
ut 7. Mauthner Odón Magkeresk. R. T., Budapest, Rottembiller-u. 33. és
fiókjaiban és az összes szaküzletekben.

Háziasszony jegyezze meg; a Henko szappant takarít meg!

A szappant csak lágy vízben lehet teljesen kihasználni. Megyedórával
a mosóoldat elkészítése előtt keverjük el a mosóvízben néhány marok
Henko-t. Ez tökéletes, lágy vizet ad és teljesen
közömbösíti a szappanpustító, káros meszet.

GYÁRTJA:
PERSIL MŰVEK BUDAPEST

Henko